

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут економіки

Факультет менеджменту

Кафедра менеджменту

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеня бакалавра

студента Захарова Данііла Олександровича

академічної групи 073-18-3

спеціальності 073 Менеджмент

на тему Управління дебіторською заборгованістю виробничого підприємства

(за матеріалами ПрАТ «Виробниче об'єднання «КОНТИ»)

Керівник кваліфікаційної роботи	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
	Баранець Г.В.	83	добре	
Рецензент				
Нормоконтролер	Черняк В.І.	83	добре	

Дніпро
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО:
завідувач кафедри менеджменту

_____ Швець В.Я.
(підпис)
« 02 » травня 2022 року

**ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеня бакалавра**

студенту Захарову Д.О. академічної групи 073-18-3

спеціальності 073 Менеджмент

на тему Управління дебіторською заборгованістю виробничого підприємства (за матеріалами ПрАТ «Виробниче об'єднання «КОНТІ»)

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від 25 травня 2022 р.
№ 284-с

Розділ	Зміст	Термін виконання
Теоретичний	Теоретичні основи управління дебіторською заборгованістю виробничого підприємства	02.05.2022 р. – 12.05.2022 р.
Аналітичний	Аналіз фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Виробниче об'єднання «КОНТІ» у сучасних умовах	13.05.2022 р. – 29.05.2022 р.
Рекомендаційний	Удосконалення управління дебіторською заборгованістю ПрАТ «ВО «КОНТІ» шляхом її моніторингу та рефінансування	30.05.2022 р.– 09.06.2022 р.

Завдання видано _____ Баранець Г.В.
(підпис керівника)

Дата видачі « 02 » травня 2022 року

Дата подання до екзаменаційної комісії « 13 » червня 2022 року

Прийнято до виконання _____ Захаров Д.О.
(підпис студента)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи бакалавра

студента групи 073-18-3

НТУ «Дніпровська політехніка»

Захарова Даніїла Олександровича

на тему: Управління дебіторською заборгованістю виробничого підприємства (за матеріалами ПрАТ «Виробниче об'єднання «КОНТІ»)

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ, ОБЛІК, МОНІТОРІНГ, РЕФІНАНСУВАННЯ, ПЛАТЕЖІ, УПРАВЛІННЯ.

Структура роботи: 89 сторінок комп'ютерного тексту; 16 рисунків; 24 таблиці; 40 джерел посилання.

Об'єкт розроблення – процес управління дебіторською заборгованістю.

Мета роботи – теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо управління дебіторською заборгованістю.

Основні результати кваліфікаційної роботи бакалавра полягають у такому: з'ясовано методологічні підходи до визначення та аналізу дебіторської заборгованості; визначено особливості класифікації складових дебіторської заборгованості; розглянуто формування політики управління і рефінансування дебіторської заборгованості; надано характеристику діяльності підприємства; оцінено вплив факторів зовнішнього конкурентного середовища на діяльність підприємства; проаналізовано економічні показники діяльності ПрАТ «ВО «КОНТІ»; проаналізовано фінансові показники діяльності ПрАТ «ВО «КОНТІ»; удосконалено управління дебіторською заборгованістю ПрАТ «ВО «КОНТІ» шляхом її моніторингу та рефінансування.

Методи дослідження – наукового пізнання, методологічні положення та концепції сучасної економічної теорії, методи економічного аналізу, графічний метод представлення даних і матеріалу, діалектичний, абстрактно-логічний і системного аналізу; розрахунково-конструктивний, порівняння.

Результати кваліфікаційної роботи бакалавра рекомендовано для використання на виробничих підприємствах, які спеціалізуються на виробництві кондитерських виробів.

Сфера застосування – при обґрунтуванні ефективності рішень при управлінні дебіторською заборгованістю підприємства.

Економічна ефективність запропонованих заходів – використання принципової схеми управління дебіторською заборгованістю підприємства, за якою менеджер здійснює оптимізацію дебіторської заборгованості за такими напрямками: оптимізація інвестування оборотного капіталу в дебіторську заборгованість; визначення умов товарного (комерційного) кредиту; формування стандартів кредитування.

Значимість роботи – використовувати табличний і графічний способи оцінки дебіторської заборгованості.

ABSTRACT

of qualification paper for the Bachelor's degree
by the student of the academic group 073-18-3

Dnipro University of Technology

Zakharov Daniil

Title: Management of receivables of the production enterprise (based on the materials of Private JSC "Production Association "KONTI")

RECEIVABLES, ACCOUNTING, MONITORING, REFINANCING, PAYMENTS, MANAGEMENT.

Structure: 89 printed pages; 16 figures; 24 tables; 40 references.

Object of development is the process of receivables management.

The aim of the paper – is theoretical justification and development of practical recommendations for the management of receivables.

The main findings of the qualification paper for the Bachelor's degree are as follows: methodological approaches to the definition and analysis of receivables are clarified; features of classification of components of receivables are defined; the formation of the policy of management and refinancing of receivables is considered; the characteristic of activity of the enterprise is given; the influence of factors of the external competitive environment on the activity of the enterprise is estimated; the economic indicators of activity of Private JSC "Production Association "KONTI" are analyzed; the financial performance of Private JSC "Production Association "KONTI" was analyzed; the management of receivables of Private JSC "Production Association "KONTI" has been improved through its monitoring and refinancing.

Research methods - scientific knowledge, methodological provisions and concepts of modern economic theory, methods of economic analysis, graphical method of presenting data and material, dialectical, abstract-logical and systems analysis; computational and constructive, comparison.

The findings of the qualification paper for the Bachelor's degree are recommended for use in industrial enterprises specializing in the production of confectionery.

Scope - in justifying the effectiveness of decisions in the management of receivables of the enterprise.

Financial viability of the proposed measures – the use of the basic scheme of receivables management of the enterprise, according to which the manager optimizes receivables in the following areas: optimization of working capital investment in receivables; determination of terms of commodity (commercial) credit; formation of lending standards.

The value of the research – to use tabular and graphical methods of estimating receivables.

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Теоретичні основи управління дебіторською заборгованістю виробничого підприємства	7
1.1 Методологічні підходи до визначення та аналізу дебіторської заборгованості	7
1.2 Класифікація складових дебіторської заборгованості	18
1.3 Формування політики управління і рефінансування дебіторської заборгованості	25
2 Аналіз фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Виробниче об'єднання «КОНТІ» у сучасних умовах	33
2.1 Характеристика діяльності підприємства	33
2.2 Оцінка впливу факторів зовнішнього конкурентного середовища на діяльність підприємства	41
2.3 Аналіз економічних показників діяльності ПрАТ «ВО «КОНТІ»	49
2.4 Аналіз фінансових показників діяльності ПрАТ «ВО «КОНТІ»	58
3 Удосконалення управління дебіторською заборгованістю ПрАТ «ВО «КОНТІ» шляхом її моніторингу та рефінансування	71
Висновки	78
Перелік джерел посилання	85

ВСТУП

Актуальність теми. Внаслідок пропонування відстрочки в оплаті реалізованих товарів, що у сучасних умовах є знярядям конкурентної боротьби при залученні клієнтів, у підприємств формується дебіторська заборгованість. Проте повернення дебіторами боргів у неповному обсязі, несвоєчасні платежі, виникнення сумнівних і формування безнадійних боргів за дебіторською заборгованістю знижують конкурентоспроможність підприємств, зокрема і сільськогосподарських. Вирішення зазначеної проблеми вимагає ефективного управління дебіторською заборгованістю підприємства. Стан дебіторської заборгованості (її розміри, структура, строки непогашення тощо) значно залежить від умов кредитування підприємством своїх покупців, що вказує на необхідність дослідження питань управління дебіторською заборгованістю та питань управління кредитною політикою підприємства в єдиному комплексі.

Вплив на розвиток виробничих підприємств, галузева невизначеність зумовили занепад складових виробничого та фінансового потенціалу більшості суб'єктів господарювання. Зменшилися обсяги оборотних фондів, збільшився дефіцит фінансових ресурсів, зросла дебіторська та кредиторська заборгованість, що, своєю чергою, зумовило тривалу кризу неплатежів. Ці негативні тенденції сприяли порушенню фінансової стійкості, платоспроможності та ліквідності підприємств. Проблемою вдосконалення управління дебіторською заборгованістю в системі управління підприємством є збільшення за останні роки їх частки в складі балансу. Такі зміни пояснюються тим, що на підприємствах відбувається невиконання фінансових зобов'язань контрагентів, у зв'язку з чим порушується нормальний циклічний процес перетворення активу в грошові кошти та навпаки. Внаслідок цього відбувається погіршення платоспроможності підприємства.

Управляти діяльністю будь-якого господарюючого суб'єкта досить складно без своєчасної та достовірної економічної інформації. Вагома частина такої інформації використовується під час аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства. У процесі фінансово-господарської діяльності підприємств питання управління дебіторської заборгованості є досить складним та актуальним, оскільки виникнення дебіторської заборгованості пов'язано з проблемою неплатежів. Фінансовий стан підприємства та його стабільність залежать від ефективного управління дебіторською заборгованістю та процесу автоматизації на підприємстві.

Питання дебіторської заборгованості перебувають під постійним контролем зі сторони керівництва підприємства та відповідних служб, оскільки не оплачена у відповідні терміни дебіторська заборгованість є свідченням нераціональності використаних власних і позичених коштів.

Актуальність питань, які пов'язані з виникненням та правильним відображенням дебіторської заборгованості є одними із найбільш складних та суперечливих аспектів у економіці. Для підприємств України звичайним явищем є наявність заборгованості покупців за готову продукцію та товари, враховуючи досвід українських підприємств, які ведуть успішний бізнес, дебіторська заборгованість у активах їхнього підприємства становить близько 25-30%. Тому особлива увага зі сторони керівництва має відводитися питанням управління дебіторської заборгованості, процесу автоматизації на підприємстві з метою ефективності управління даного виду заборгованості.

Мета кваліфікаційної роботи – теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо управління дебіторською заборгованістю.

Поставлена мета потребує вирішення таких завдань:

- з'ясувати методологічні підходи до визначення та аналізу дебіторської заборгованості;
- визначити особливості класифікації складових дебіторської заборгованості;
- розглянути формування політики управління і рефінансування

дебіторської заборгованості;

- надати характеристику діяльності підприємства;
- оцінити вплив факторів зовнішнього конкурентного середовища на діяльність підприємства;
- проаналізувати економічні показники діяльності ПрАТ «ВО «КОНТІ»;
- проаналізувати фінансові показники діяльності ПрАТ «ВО «КОНТІ»;
- удосконалити управління дебіторською заборгованістю ПрАТ «ВО «КОНТІ» шляхом її моніторингу та рефінансування.

Об'єктом розроблення в кваліфікаційній роботі є процес управління дебіторською заборгованістю.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні підходи до управління дебіторською заборгованістю ПрАТ «Виробниче об'єднання «КОНТІ».

Методи дослідження. Для розв'язання визначених завдань, досягнення мети використовувалися методи наукового пізнання, методологічні положення та концепції сучасної економічної теорії, методи економічного аналізу, графічний метод представлення даних і матеріалу, діалектичний, абстрактно-логічний і системного аналізу; розрахунково-конструктивний, порівняння.

Практична значущість одержаних результатів полягає у використанні принципової схеми управління дебіторською заборгованістю підприємства, за якою менеджер здійснює оптимізацію дебіторської заборгованості за такими напрямками: оптимізація інвестування оборотного капіталу в дебіторську заборгованість; визначення умов товарного (комерційного) кредиту; формування стандартів кредитування. Рекомендовано використовувати табличний і графічний способи оцінки дебіторської заборгованості для ПрАТ «ВО «КОНТІ»..